

בית-המקדש

ערך זאב קרומבי

מְקֻדָּשׁ

לְרַבֵּי מַלְךְ הַמְּשִׁיחַ

מְהֵרָה יִגָּלֶה אָמֵן כֵּן יְהִי רְצוֹן!

לְאֵה יִשְׂרָאֵל קְרוּמְבִי
קְרוּת חֶב"ד 11/11 2011 צֶפֶת

ZEEV@CROMBIE.COM

תודתי נתונה לרב יוסף יצחק וילשנסקי, הרב יוסף יצחק חזיתריק והרב אלטר אליהו הכהן פרידמן על הערותיהם, לר' אשר דיקשטיין על הציורים, ולדפוס "כנרת" בטבריה על ההדפסה.

לָמָּה צָחַק רַבִּי עֲקִיבָא?

(על לפי: הגמרא בסוף מסכת מכות)

מספר שנים אחרי שנחרב בית המקדש, עלו לירושלים ארבעה חכמים: רבי עקיבא, רבן גמליאל, רבי אלעזר בן עזריה ורבי יהושע. כשהגיעו החכמים להר הצופים, וראו משם את בית המקדש החרב, קרעו את בגדיהם לאות אבל.

החכמים המשיכו בדרךכם, וכשהגיעו להר הבית, הם ראו שועל יוצא מהמקום שבו היה בית קודש הקדשים. כשראו החכמים את הדבר הזה הם התעצבו מאד והתחילו לבכות. היה להם מאד עצוב לראות, שהמקום הקדוש הזה מחלל על ידי שועל. אך רבי עקיבא צחק. שאלו החכמים את רבי עקיבא: "מדוע אתה שמח?" ענה להם רבי עקיבא: "אני שמח, כי אני רואה שהתקימה הנבואה שנבא אוריה הנביא, שירושלים תחרב ושועל יצא מבית קודש הקדשים. ולכן - כמו שאני רואה שהנבואה הזו התקיימה, כך אני משכנע שגם תתקיים הנבואה שירושלים תבנה מחדש - ולכן אני שמח!"

1. למה קרעו החכמים את בגדיהם?

---

2. השלים: ענה להם רבי _____ "אני שמח, כי אני רואה שהתקיימה הנבואה

שנבא אוריה הנביא, ש _____ תחרב ושועל יצא מבית

קודש _____ . ולכן כמו שאני רואה שהנבואה הזו _____ , כך אני

משכנע שגם _____ הנבואה שירושלים תבנה מחדש - ולכן אני שמח!"

תַּרְמִילוֹן: תתקיים, ירושלים, עקיבא, הקדשים, התקיימה.

הַכְּהֵן הַגָּדוֹל וּמֶלֶךְ יוֹן

אַלְכַסְנַדֵּר מוֹקְדוֹן מֶלֶךְ יוֹן, הָיָה גִבּוֹר גָּדוֹל. הוּא נִצַּח עַמִּים רַבִּים, כִּבְּשׁ הַרְבֵּה אַרְצוֹת וְגַם אֶת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. הַמֶּלֶךְ הַגָּבּוֹר וְחִזְלִיו הָאֲמִיצִים הִתְקַרְּבוּ לְכוּוֹן יְרוּשָׁלַיִם. כִּשְׁשָׁמְעוּ זֹאת הַגּוֹיִים שְׂגָרִים בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, שָׁלְחוּ מִשְׁלַחַת לַמֶּלֶךְ אֶלְכַסְנַדֵּר, וּבִקְשׁוּ מִמֶּנּוּ שְׂיִתֵן לָהֶם רִשּׁוֹת לַהֲרֵס אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, אַחֲרֵי שֶׁהוּא יִכְבֹּשׁ אֶת יְרוּשָׁלַיִם, וְהַמֶּלֶךְ הִסְכִּים.

נִבְהָלוּ מְאֹד, וְהִחְלִטּוּ שֶׁגַם הֵם יִשְׁלְחוּ עֹמֵד שְׁמֵעוֹן הַצְּדִיק הַכְּהֵן הַגָּדוֹל. שְׁמֵעוֹן מִיד לִפְגַּשׁ אֶת הַמֶּלֶךְ אֶלְכַסְנַדֵּר. כֹּאשֶׁר אָמְרוּ עֵנָה: "זֶהוּ פְּקוּחַ נַפְשׁ, וְאַסוּר לָנוּ לְחַכּוֹת לִפְגַּשׁ אֶת הַמֶּלֶךְ."

אֶת הַבְּגָדִים הַמְּפָאָרִים שֶׁל הַכְּהֵן בְּהָרִים עִם מְלִיּוֹ. כִּשְׁהִגִיעַ הַבִּקְרָה, אֶת מֶלֶךְ יוֹן וְחִזְלִיו. מֶלֶךְ יוֹן רָכַב חֲמוּשִׁים בְּחִרְבוֹת וְחִנִּיתוֹת וּרְכֹבִים יוֹן רָאָה מִרְחוֹק אֶת שְׁמֵעוֹן הַצְּדִיק לְקִרְאָתוֹ "שָׂאֵל הַמֶּלֶךְ אֶת חִזְלִיו. לַהֲרֵס אֶת בֵּית מִקְדָּשׁ" עֲנֵה הַחִזְלִים.

הַמֶּלֶךְ אֶלְכַסְנַדֵּר שָׁמַע שְׁמֵעוֹן עַל כָּל וְהִשְׁתַּחֲוָה לִפְנֵי הַכְּהֵן הַגָּדוֹל! הַחִזְלִים הִשְׁתַּחֲוָה מִלְכָם לִפְנֵי הַכְּהֵן הַגָּדוֹל?

הַסְּבִיר לְחִזְלִים שָׁלוֹ: "מִלְחָמוֹת רַבּוֹת וְנִצְחוֹ אוֹתִי אוֹיְבִי. אֲלֹא שְׁבָכַל פִּעַם דְּמוֹת מִלְאָךְ הָאֱלֹקִים. דְּמוֹת זֶה חִזְקָה חִזְקוֹת, עַד שֶׁנִּצְחָתִי אֶת כָּל אוֹיְבִי. דְּמוֹת שֶׁל שְׁמֵעוֹן הַכְּהֵן הַגָּדוֹל - וְלָכֵן

שְׁמֵעוֹן הַצְּדִיק: "אִישׁ הָאֱלֹקִים, מִה יְרוּשָׁלַיִם וְאֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, אֲנִי מִבְּקָשׁ "שָׂאֵל תַּהֲרֵס אֶת יְרוּשָׁלַיִם, וְשָׂאֵל תִּחְרִיב אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ!" הַמֶּלֶךְ הִסְכִּים לְבִקְשָׁתוֹ שֶׁל שְׁמֵעוֹן הַצְּדִיק וְהַכְּהֵנִים כָּל כֵּךְ שֶׁמְחוּ, עַד שֶׁהֵם קָרְאוּ לְכָל הַבָּנִים שֶׁנּוֹלְדוּ לָהֶם בְּאוֹתָהּ שָׁנָה בְּשֵׁם "אַלְכַסְנַדֵּר", עַל שֵׁם מֶלֶךְ יוֹן.

כִּשְׁשָׁמְעוּ זֹאת הַיְהוּדִים, הֵם מִשְׁלַחַת לַמֶּלֶךְ. בְּרֹאשׁ הַמִּשְׁלַחַת הַצְּדִיק לָקַח אִתּוֹ מְלוּיִם רַבִּים, וַיֵּצֵא לוֹ, שְׁעִכְשׁוּ לֵילָה, וּכְדֹאֵי שְׂיַחֲכֶה לְבִקְרָה לְבִקְרָה. חִיבִים אָנוּ לְצֵאת מִיד

שְׁמֵעוֹן הַצְּדִיק לְבִשׁ הַגָּדוֹל, וְהִלֵּךְ כָּל הַלַּיְלָה רָאָה שְׁמֵעוֹן הַצְּדִיק מִרְחוֹק בְּרֹאשׁ אֲלִפֵי חִזְלִיו, כְּלָם עַל סוּסִים אֲבִירִים. גַּם מֶלֶךְ וְאֲנָשָׁיו. "מִי אֵלּוֹ הַהוֹלְכִים "אֵלּוֹ הַיְהוּדִים, שֶׁהַמֶּלֶךְ הַרְשָׁה

לְפִתַע קָרָה דְּבַר מְפֹאֵא. הָעוֹלָם, יָרַד מֵעַל סוּסוֹ הַיּוֹנִים לֹא הִבִּינוּ מִה קָרָה. מִדּוּעַ

כִּשְׁשָׁם הַמֶּלֶךְ, הוּא נִלְחַמְתִּי. פְּעַמִּים רַבּוֹת כִּמְעַט שְׁהִיִּיתִי בְּסַכָּנָה, רְאִיתִי לִפְנֵי אוֹתִי, וְהִכָּתָה אֶת אוֹיְבֵי מְכוֹת הַמִּלְאָךְ שֶׁרְאִיתִי, הִיא דְּמוֹתוֹ הִשְׁתַּחֲוִיתִי לִפְנָיו."

שָׂאֵל הַמֶּלֶךְ אֶת תְּבַרְשׁ מְמוֹנִי? "אֶת מְמוֹנִי" עֵנָה שְׁמֵעוֹן הַצְּדִיק, אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ! הַמֶּלֶךְ הִסְכִּים לְבִקְשָׁתוֹ שֶׁל שְׁמֵעוֹן הַצְּדִיק וְהַכְּהֵנִים כָּל כֵּךְ שֶׁמְחוּ, עַד שֶׁהֵם קָרְאוּ לְכָל הַבָּנִים שֶׁנּוֹלְדוּ לָהֶם בְּאוֹתָהּ שָׁנָה בְּשֵׁם "אַלְכַסְנַדֵּר", עַל שֵׁם מֶלֶךְ יוֹן.

מעשה בשני אחים

שנים רבות לפני שנבנה בית המקדש, הייתה על הר המוריה שדה שהיתה שייכת לשני אחים. האח הצעיר היה נשוי והיו לו ילדים, ואלו לאח הגדול לא הייתה אשה ולא היו ילדים. שני האחים עבדו ביחד בשדה. כשגמרו האחים לקצר את השדה, הם חלקו את החטים לשתי ערמות שוות, וכל אח לקח את הערמה שלו ושם אותה בקצה אחר של השדה. כל אחד מהאחים נשכב ליד הערמה שלו ונרדם.

באמצע הלילה, התעורר האח הגדול ולא יכל לחזור לישון. הוא חשב על אחיו הצעיר. "אחי הצעיר בעל משפחה. יש לו אשה ויש לו ילדים והוא צריך לדאג לכלם. לי אין משפחה. אני לא צריך כל כך הרבה חטים, אחי צריך את החטים יותר ממני. אקח מהחטים שלי ואתן אותם לאחי הצעיר". קם האח הגדול בחשך, לקח מערמת החטים שלו בשתי ידיו, והלך ושם אותן בערמה של אחיו הצעיר וחזר לישון.

אחרי שעה, התעורר האח הצעיר וגם הוא לא יכל להרדם. חשב האח הצעיר: "אחי הגדול בודד. אין לו משפחה. אף אחד לא דואג לו. לפחות, אתן לו מהחטים שלי". קם האח הצעיר, לקח מערמת החטים שלו בשתי ידיו והלך ושם את החטים בערמה של אחיו הגדול, וגם הוא חזר לישון.

בבוקר התעוררו שני האחים. כל אחד הסתכל על הערמה שלו והתפלא. הערמה נשארה בדיוק באותו גדלו!

גם בלילה הבא התעוררו שני האחים ולא יכלו להרדם. גם הפעם חשב כל אחד על אחיו. גם הפעם, לקח כל אחד מהחטים שלו, והלך לשים אותם בערמה של אחיו.

שני האחים הלכו בחשך, אחד לקראת השני. האח הגדול לא ידע שהאח הצעיר הולך, והאח הצעיר לא ידע שהאח הגדול הולך.

פתאום, ראו שני האחים אחד את השני וכל אחד הבין מה שאחיו עושה. שני האחים רצו אחד לקראת השני, ונפגשו באמצע השדה.

שם עמדו והתחבקו, וכך נשארו מחבקים זמן ארוך לאור הירח.

וה', שראה את האהבה הנפלאה של שני האחים, החליט שבאותה שדה, שבו עמדו האחים - שם הוא יבנה את בית המקדש.

הָאָבִן שֶׁל רַבִּי חֲנִינָא

(על פי ילקוט שמעוני נ"ך תתק"ס)

רַבִּי חֲנִינָא בֶן דּוּסָא הָיָה צָדִיק גָּדוֹל, אֲלָא שְׁהוּא הָיָה עֲנִי מְאֹד. כָּל הַשָּׁבוּעַ אָכַל
רַבִּי חֲנִינָא רֶק מֵעֵט חֲרוּבִים מֵעַץ הַחֲרוּב שֶׁגָּדַל בַּחֲצֵרוֹ.

רַבִּי חֲנִינָא רָצָה מְאֹד לְהֵבִיא תְרוּמָה לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ, אָבֵל לֹא הָיָה לוֹ כֶּסֶף
לְקִנּוֹת שׁוּם דָּבָר לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ. שָׁאַל רַבִּי חֲנִינָא אֶת עֲצֻמוֹ: "אֵיזוֹ מִתְּנָה אוֹכֵל לְהֵבִיא
לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ?". לְבִסּוּף עָלָה בְּמַחֲוֹ רַעִיוֹן לְקַחַת אָבִן גָּדוֹלָה וּלְסַתֵּת אוֹתָהּ (לְיִשְׂרָאֵל
אוֹתָהּ) וּלְהֵבִיא אוֹתָהּ תְרוּמָה לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ.

כְּשֵׁפְטִים רַבִּי חֲנִינָא לְסַתֵּת אֶת הָאָבִן, קָרָא רַבִּי חֲנִינָא לְכַמָּה פּוֹעֲלִים וּבִקֶּשׁ
מֵהֶם לְהֵבִיא אֶת הָאָבִן לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ. הָאָבִן הִיָּתָה כְּבֹדָה מְאֹד, וְהַפּוֹעֲלִים רָצוּ
חֲמֻשִׁים מְטֻבְעוֹת זָהָב כְּדִי לְהֵבִיא אֶת הָאָבִן לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ. אֲלָא, שְׁלַרְבֵי חֲנִינָא לֹא
הָיָה כָּל כֶּךָ הַרְבֵּה כֶּסֶף. כְּשָׂרְאוּ הַפּוֹעֲלִים שְׁלַרְבֵי חֲנִינָא אִין כֶּסֶף, הִלְכוּ לָהֶם, וּרְבֵי
חֲנִינָא הִצְטִיעַר מְאֹד.

פְּתֹאוֹם, רָאָה רַבִּי חֲנִינָא חֲמֻשָּׁה פּוֹעֲלִים אַחֲרָיִם. רַבִּי חֲנִינָא פָּנָה אֲלֵיהֶם וּבִקֶּשׁ
מֵהֶם לְהֵבִיא אֶת הָאָבִן עֲבוּרוֹ לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ. פּוֹעֲלִים אֵלּוּ הִסְכִּימוּ לְהֵבִיא אֶת הָאָבִן
תְּמוּרַת חֲמֻשׁ מְטֻבְעוֹת בְּלִבָּד. הַפּוֹעֲלִים רֶק בִּקְשׁוּ, שְׁרַבֵי חֲנִינָא יַעֲזֹר לָהֶם לְהָרִים
אֶת הָאָבִן. בְּרָגַע שְׁרַבֵי חֲנִינָא שָׁם אֶת יָדוֹ מִתַּחַת לְאָבִן לַעֲזֹר לַפּוֹעֲלִים, וְהִנֵּה הוּא
רוֹאֶה שְׁהוּא עוֹמֵד יַחַד עִם הָאָבִן, בַּחֲצֵר בֵּית הַמִּקְדָּשׁ!

רַבִּי חֲנִינָא רָצָה לְשַׁלֵּם לַפּוֹעֲלִים עַל עֲבוֹדָתָם, אֲךָ הֵם נִעְלְמוּ! שָׁאַל רַבִּי חֲנִינָא
אֶת חֲכָמֵי הַסְּנֵהֲדָרִין מַה לַעֲשׂוֹת, וְהַחֲכָמִים אָמְרוּ לוֹ שֶׁהַפּוֹעֲלִים הָאֵלּוּ הָיוּ חֲמֻשָּׁה
מְלֹאכִים, שְׁהִי שְׁלַח לַעֲזֹר לוֹ, וְהוּא לֹא צָרִיךְ לְשַׁלֵּם לָהֶם.

* * *

1. לְמָה תָּרַם רַבִּי חֲנִינָא אָבִן לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ?

---

2. מִי הָיוּ הַפּוֹעֲלִים שֶׁעָזְרוּ לְרַבִּי חֲנִינָא?

הַמְּלָאכִים שֶׁמָרוּ עַל הַבַּיִת

לפני הרבה שנים, בזמן שבית המקדש היה קיים, גרו בעיר אשקלון שני אחים יהודים. האחים היו אנשים טובים והי ברח אותם והם נהיו מאד עשירים.

פעם אחת, החליטו האחים לעלות לרגל לירושלים לבית המקדש. לאחים היו שכנים גויים רשעים וכשהם שמעו שהאחים רוצים לעלות לירושלים, הם תכננו להכניס לבית שלהם ולגנב את כל הרכוש של האחים.

למחרת, מקדם בבקר, כשהשכנים הגויים עדין ישנו, קמו האחים, התפללו ועלו לירושלים.

עברו כמה שעות, וגם השכנים הגויים התעוררו. הם הסתכלו לעבר הבית של שני האחים. להפתעתם, הם ראו את שני האחים חוזרים מבית הכנסת, ואחר כך ראו אותם יוצאים לעבודה, ואחר כך ראו אותם חוזרים לביתם - הכל כרגיל. את מי ראו הגויים? הם ראו שני מלאכים בדמות האחים, שה' שלח לשמר על הבית. השכנים הגויים לא ידעו שאלו מלאכים, וחשבו: "כנראה, ששני האחים שמעו שאנו רוצים לגנב את רכושם, ולכן לא עלו לירושלים".

רק כאשר חזרו שני האחים מירושלים, והשכנים ראו אותם, הבינו הגויים מי שמר על הבית של האחים ויותר לא נסו לעשות להם כל רע.

* * *

1. מה רצו השכנים לעשות?

---

2. את מי באמת ראו השכנים?

---

3. מה חשבו השכנים?

הדלתות של ניקנור

(על פי: יומא לח, ע"א)

כאשר בנו את בית המקדש, החליט יהודי שקראו לו ניקנור, לתרום לבית מקדש שתי דלתות יפות מנחשות. ניקנור נסע לעיר אלכסנדריה שבמצרים, שם ידעו להכין דלתות יפות מנחשות, ונשאר שם עד שגמרו להכין לו שתי דלתות יפות לבית המקדש.

כשסימו להכין את הדלתות, העלה ניקנור את שתי הדלתות הגדולות והכבדות על אניה, והפליג אתה לכיוון ארץ ישראל. בדרך, כשהיתה האנייה באמצע הים, פרצה סערה גדולה והאנייה כמעט טבעה. המלחים נבהלו מאד, ולקחו דלת אחת, וזרקו אותה לים כדי שהאנייה לא תהיה כל כך כבדה ולא תטבע. אבל הסערה המשיכה. המלחים פנו שוב לניקנור, שיתן להם גם את הדלת השנייה. ניקנור לא הסכים. הוא תפס את הדלת בכל כחו, ולא עזב אותה, וצעק: "אם אתם רוצים לזרק לים את הדלת הזו, תצטרכו לזרק לים גם אותי". והנה פלא, מיד כשסיים ניקנור את דבריו, נרגע הים ונפסקה הסערה. המלחים שמחו שהאנייה נצלה, אבל ניקנור היה מאד עצוב על הדלת שנזרקה לים.

האנייה המשיכה בדרךה, עד שהגיעה לארץ ישראל. ניקנור ירד מהאנייה, והסתכל במים. ומה ראה ניקנור מתחת לאנייה? הוא ראה שם את הדלת שהמלחים זרקו למים! כשזרקו המלחים את הדלת, היא נתפסה מתחת לאנייה ונמשכה עם האנייה עד החוף. ניקנור שמח מאד, הוציא את הדלת מהמים ולקח את שתי הדלתות והתקין אותן בבית המקדש.

עברו שנים רבות, והיהודים צפו בזהב את כל הדלתות של בית המקדש, אבל את הדלתות של ניקנור הם לא צפו בזהב. הדלתות האלו נשארו מנחשות, להזכיר לנו את הנס הגדול שארע.

* * *

1. למה רצו המלחים לזרק את הדלתות של ניקנור?

---

2. מה אמר ניקנור כשראה שהמלחים רוצים לזרק את הדלת השנייה?

הַסְלָטוֹן שְׁשֶׁמֶר עַל הַכֶּתֶל הַמְעַרְבִי

אַחֲרֵי שֶׁכָּבַשׁ הַסְלָטוֹן (הַמְלָד) הַתְּרַכִּי אֶת יְרוּשָׁלַיִם, הוּא הִתְגוֹרַר בְּבֵית לֵיד הַכֶּתֶל הַמְעַרְבִי. הַסְלָטוֹן לֹא יָדַע שְׁשֶׁם הַכֶּתֶל הַמְעַרְבִי, כִּי כָּל הַכֶּתֶל הָיָה מְכֻסָּה בְּעֵרְמוֹת שֶׁל זָבֵל.

יוֹם אֶחָד, הִסְתַּכַּל הַסְלָטוֹן דֶּרֶךְ חִלּוֹנוֹ, וְרָאָה זְקֵנָה עֵרְבִיָּה זוֹרֶקֶת זָבֵל עַל הָרֶצֶפָה לֵיד הַחִלּוֹן שֶׁלּוֹ. הַסְלָטוֹן כָּעַס מְאֹד עַל הַזְקֵנָה, וְצָוָה עַל עַבְדָּיו לְהִבִּיא אוֹתָהּ לְפָנָיו.

כְּשֶׁהִבִּיאוּ אֶת הַזְקֵנָה לְפָנָיו הַסְלָטוֹן, הִיא סִפְּרָה לוֹ שֶׁהִיא נִכְדָּה שֶׁל רוֹמָאִים, וְכִבֵּר שָׁנִים רַבּוֹת שֶׁהִיא נוֹהֶגֶת לְזַרֵק אֶת הַזָּבֵל שֶׁלָּהּ רַק בַּמְּקוֹם הַזֶּה. לְפָנָיו שָׁנִים רַבּוֹת, כְּשֶׁהָרְסוּ הַרוֹמָאִים אֶת בֵּית הַמְּקֻדָּשׁ – סִפְּרָה הַזְקֵנָה – גָּזְרוּ עַל כָּל בְּנֵי עַמָּם שִׁישְׁפְּכוּ אֶת הַזָּבֵל שֶׁלָּהֶם רַק בַּמְּקוֹם שֶׁל הַכֶּתֶל הַמְעַרְבִי, כְּדֵי שֶׁהַכֶּתֶל יִתְכַסֶּה בְּזָבֵל וְלֹא יִשָּׂאֵר לוֹ זָכָר.

הַסְלָטוֹן הִצְטַעַר לְשִׁמְעַ מֶה שֶׁעוֹשִׂים לְמְקוֹם הַקָּדוֹשׁ. "מֶה יִכַּל אֲנִי לַעֲשׂוֹת כְּדֵי לְנַקּוֹת אֶת הַמְּקוֹם הַקָּדוֹשׁ?" חָשַׁב הַסְלָטוֹן. חָשַׁב, חָשַׁב, וּלְבַסּוֹף מָצָא עֲצָה. הַסְלָטוֹן נִכְנַס לְחֹדֶר אוֹצְרוֹתָיו וְהוֹצִיא אֲרֻנָּקִים מְלֵאִים מִטְּבַעוֹת זָהָב. הַסְלָטוֹן זָרַק אֶת הַמִּטְּבַעוֹת הַיְקָרוֹת בֵּין עֵרְמוֹת הַזָּבֵל. אֲנָשִׁים שָׂרְאוּ זֹאת, הִתְחִילוּ לְחַפֵּשׂ אַחֲרֵי הַמִּטְּבַעוֹת הַיְקָרוֹת. חִפְּשׂוּ, חִפְּשׂוּ, וְכִשְׁלֹא מָצְאוּ אֶת כָּל הַמִּטְּבַעוֹת, הִתְחִילוּ לְנַקּוֹת אֶת עֵרְמוֹת הַזָּבֵל כְּדֵי לְחַפֵּשׂ אֶת שְׂאֵר הַמִּטְּבַעוֹת. כֵּךְ נִקּוּ הָאֲנָשִׁים אֶת כָּל הַזָּבֵל שֶׁהָיָה לֵיד הַכֶּתֶל הַמְעַרְבִי, עַד שֶׁהַמְּקוֹם נִהְיָה נָקִי לְחִלוּטִין.

מֵאוֹתוֹ יוֹם אָסַר הַסְלָטוֹן לְזַרֵק זָבֵל לֵיד הַכֶּתֶל הַמְעַרְבִי, וּמְקוֹם הַכֶּתֶל נִשָּׂאֵר נָקִי וְיָפָה.

* * *

1. לְמַה צָוָה הַרוֹמָאִים לְזַרֵק זָבֵל לֵיד הַכֶּתֶל?

---

2. מֶה עָשָׂה הַסְלָטוֹן כְּדֵי לְנַקּוֹת אֶת הַכֶּתֶל הַמְעַרְבִי?

הַלְכוֹת בַּיִת הַבְּחִירָה

פָּרָק א'

(על פי "הלכות בית הבחירה" של הרמב"ם)

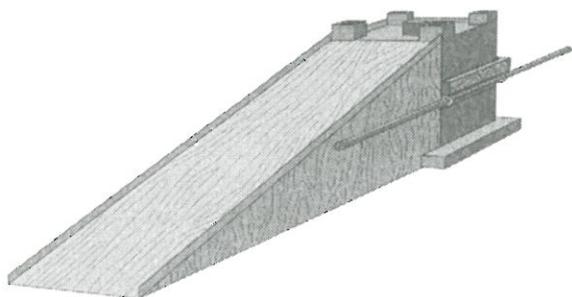
א. לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ קָרְאוּ בְשֵׁם "בַּיִת הַבְּחִירָה" כִּי ה' בָּחַר בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ.

ב. מִצְוָה מֵהַתּוֹרָה לְבַנוֹת בַּיִת לַה', כְּדִי לְהַקְרִיב בּוֹ קִרְבָּנוֹת. כָּל הַיְהוּדִים צְרִיכִים לְעֹלוֹת לָרְגֵל לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה, בְּשִׁלְשֵׁת הָרְגָלִים: חַג הַסֻּכּוֹת, חַג הַפִּסַּח וְחַג הַשְּׁבִיעוֹת.

ג. כְּשִׁיצְאוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם וְהָלְכוּ בַּמִּדְבָּר, הֵם הַקְרִיבוּ אֶת הַקִּרְבָּנוֹת בַּמִּשְׁכָּן. כְּשִׁנְכַנְסוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, הֵם הִעֲמִידוּ בַּהֲתַחֲלָה אֶת הַמִּשְׁכָּן בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת, עַד שֶׁהַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בָּנָה אֶת בַּיִת הַמִּקְדָּשׁ בִּירוּשָׁלַיִם. אַחֲרֵי שֶׁבָּנָה בַּיִת הַמִּקְדָּשׁ בִּירוּשָׁלַיִם, מָתַר לְהַקְרִיב קִרְבָּנוֹת רַק בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ וְלֹא בְּשׂוּם מְקוֹם אֲחֵר.

ד. לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ הָיוּ שְׁלֹשָׁה חֻלְקִים: חֻלְק אֶחָד שֶׁקָּרְאוּ לוֹ "קִדְשׁ" וְחֻלְק שֵׁנִי שֶׁקָּרְאוּ לוֹ "קִדְשׁ קִדְשִׁים", וְלִפְנֵי הַקִּדְשׁ הָיָה חֻלְק שְׁלִישִׁי שֶׁקָּרְאוּ לוֹ "אֹהֶלם". לְשִׁלְשֵׁת הַחֻלְקִים הָאֵלֶּה בִּיחַד קָרְאוּ בְשֵׁם "הַיִּכָּל".

ה. מִסְבִּיב לְהַיִּכָּל הָיְתָה חֲצֵר מְקֻפָּת חוֹמָה. לְחֲצֵר זוֹ קָרְאוּ "עֲזָרָה".

ו. בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ הָיוּ מְסֻפְּר כָּלִים: מִזְבֵּחַ גָּדוֹל שֶׁקָּרְאוּ לוֹ "מִזְבֵּחַ הָעוֹלָה" וְשִׁעֲלוּ הַקְרִיבוּ אֶת הַקִּרְבָּנוֹת, וְהוּא עָמַד בְּחֲצֵר הָעֲזָרָה לִפְנֵי הָאֹהֶלם. כִּיּוֹר שֶׁעָמַד בֵּין הַמִּזְבֵּחַ וּבֵין הָאֹהֶלם. מִזְבֵּחַ הַקְּטֹרֶת, שֶׁלְחָן לֶחֶם הַפָּנִים, וּמִנּוֹרָה שֶׁעָמְדוּ בְּקִדְשׁ. וְאָרוֹן הַבְּרִית שֶׁעָמַד בְּתוֹךְ קִדְשׁ הַקְּדָשִׁים.

ז. אֶת הַיִּכָּל וְאֶת הָעֲזָרָה בָּנוּ רַק מֵאֲבָנִים גְּדוֹלוֹת. אֶת הָאֲבָנִים לֹא סָתְתוּ (לֹא יָשְׂרוּ אוֹתוֹ) בְּהַר הַבַּיִת, אֲלָא סָתְתוּ אוֹתָן רְחוֹק מִירוּשָׁלַיִם, וְרַק אַחֲרֵי שֶׁהָיוּ כְּבָר מְסֻתְתוֹת, הִבִּיאוּ אוֹתָן לְהַר הַבַּיִת, וּבָנוּ אוֹתָן בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ, וְלָכֵן כְּשֶׁבָּנוּ אֶת בַּיִת הַמִּקְדָּשׁ, לֹא שָׁמְעוּ רַעַשׁ שֶׁל פְּטִישִׁים אוֹ שֶׁל גְּרֻזִים.

שאלות

הקורא בעגול רק את התשובה הנכונה.

1. מה הדבר העקרי שעשו בבית המקדש?

א. התפללו לה.

ב. הקריבו קרבנות.

ג. למדו תורה.

2. מתי עלו לרגל לבית המקדש?

א. בשלשת הרגלים.

ב. בחנכה.

ג. בראש השנה.

3. לשלשת החלקים של ההיכל קראו:

א. _____ ב. _____ ג. _____

4. איך קראו לחצר בית המקדש?

_____

5. מה הקריבו במזבח העולה?

_____

6. מזבח העולה עמד ב _____ לפני _____

_____

7. הכיור עמד בין ה _____ ובין ה _____

_____

8. אלו שלשה כלים עמדו בקדש?

א. _____ ב. _____ ג. _____

9. איזה כלי עמד בקדש הקדשים?

_____

10. מאלו אבנים בנו את ההיכל והעזרה?

_____

_____

פרק ב'

א. בבית המקדש לא ראו חלקים עשויים מעץ, אלא רק חלקים שעשויים מאבן, ואפלו המרפסות לא היו עשויות מעץ, אלא רק מאבן.

ב. את העזרה רצפו באבנים יקרות, והאבנים היו חייבות להיות דבוקות לרצפה. אם אחת האבנים השתחררה, אפלו שהיא נשארה במקום שלה, אסור היה לכהן לעמוד עליה בזמן שהוא הקריב את הקרבנות.

ג. מצוה לחזק את בית המקדש ולהגביה אותו, כמה שיכולים, ולעשות אותו יפה כמה שיכולים, ואפלו לצפות אותו בזהב, ואמנם כך היה בבית המקדש השני שהיה מצופה כולו בזהב.

ד. את המקדש בונים רק ביום, ובונים אותו מהאור הראשון בבקר ועד שיוצאים הכוכבים. כל עם ישראל חייבים לבוא בעצמם ולבנות את בית המקדש וגם לתת מכספים לבניו בית המקדש.

ה. רק ילדים, לא מפסיקים ללמד תורה, אפלו כדי לבנות את בית המקדש, כי בזכות התורה שהם לומדים העולם קיים.

ו. את המקדש בונים כל יום, אבל לא בונים אותו בשבת ובחג.

ז. המזבח שעליו הקריבו את הקרבנות נקרא "מזבח העולה". את מזבח העולה בנו רק מאבנים והוא היה צריך להיות מחבר לאדמה. האבנים, שמהן בנו את המזבח, היו צריכות להיות שלמות לגמרי ואם היה באבן אפלו חר קטן כזה שרק צפרו יכולה להכניס בו, כבר האבן הזו היתה פסולה למזבח.

ח. כדי להביא אבנים למזבח, חפרו עמק באדמה, עד שהגיעו למקום כל כך עמק שראו שאף פעם לא חפרו שם, ומשם הוציאו את האבנים, או שהוציאו את האבנים מתוך הים הגדול. גם להיכל ולעזרה השתמשו רק באבנים שלמות שלא היה בהן שום חר.

ט. אם נפלה חתיכה מאחת האבנים של ההיכל או של העזרה, שמו אותה בגניזה בחדר מיוחד במקדש. גם אבן, שנגע בה ברזל, היתה פסולה למזבח.

י. פעמים בשנה צבעו את המזבח בלבן. פעם אחת לפני חג הפסח, ופעם שנייה לפני חג הסוכות. כשצבעו את המזבח, צבעו אותו רק במפה טבולה בסיד ולא בכלי

פֶּרֶק ג'

א. המקום שבו עמד המזבח, היה מאד מדיק, ואסור לשנות את המקום הזה אף פעם. בדיוק באותו מקום, בנה שלמה המלך את המזבח בבית המקדש הראשון. שם עמד אברהם אבינו את יצחק בנו, ובדיוק באותו מקום בנה נח מזבח כשיצא מהתבה לאחר המבול, ובדיוק באותו מקום הקריבו קין והבל את הקרבנות שלהם, ובדיוק באותו מקום הקריב אדם הראשון קרבן אחרי שהברא אותו, ומאותו מקום לקח ה' עפר לברא את אדם הראשון.

ב. הגדל של המזבח והצורה שלו, גם הם מאד מדיקים ואסור לעשות את המזבח בגדל או בצורה אחרת ממה שכתוב בתורה. כשחזרו בני ישראל מהגולה, אחרי שבית המקדש הראשון חרב, עלו אתם לארץ ישראל שלשה נביאים. נביא אחד נבא איפה בדיוק לבנות את המזבח, נביא שני נבא באיזה גדל לבנות את המזבח, ונביא שלישי נבא שמתר להקריב קרבנות על המזבח הזה, עוד לפני שבונים את המקדש.

ג. המזבח שבנה משה רבינו במשכן, והמזבח שבנה שלמה המלך במקדש הראשון, והמזבח שיהיה בבית המקדש השלישי, היו בגבה של עשר אמות (כמו בנין של שתי קומות).

ד. באמצע גבה המזבח היה קו בצבע אדם סביב למזבח. בתחתית המזבח היו שני חורים קטנים, ששם שפכו את הדם שנשאר אחרי שזרקו את הדם של הקרבנות על המזבח.

ה. ליד המזבח עמדו שני שלחנות. שלחן אחד היה עשוי משיש, ועליו שמו את האיברים של הקרבנות לפני שהקריבו אותם על המזבח, והשלחן השני היה עשוי מכסף, ועליו שמו את הכלים, שבהם השתמשו בזמן שהקריבו את הקרבנות.

ו. כשבנו את המזבח, עשו לו למעלה ארבע קרנות, ואם לא היו לו ארבע קרנות, או שלא היה לו כפוש, או שהוא לא היה מרבע, הוא היה פסול.

שאלות

1. מי בנה מזבח על הר המוריה?

הראשון שבנה מזבח אחרי שנברא היה: _____

השניים: _____

השלישי שבנה מזבח כשיצא מהתבה היה: _____

הרביעי שבנה שם מזבח ועקד עליו את בנו היה: _____

החמישי שבנה שם מזבח בבית המקדש היה: _____

2. מה נבאו שלשת הנביאים שעלו עם בני ישראל?

הראשון נבא איפה _____

השני נבא באיזה _____

השלישי נבא שמתר _____

3. למה היה דומה הגבה של המזבח? _____

4. למה היו שני חרים בתחתית המזבח? _____

5. ליד המזבח היו שני שלחנות:

אחד משיש ל: _____ והשני מכסף ל: _____

6. המזבח היה פסול אם לא היו לו: _____ או שלא היה לו: _____

_____ או שהוא לא היה: _____

פֶּרֶק ד'

א. לַמְנוּרָה שֶׁבַבִּית הַמְקֻדָּשׁ הָיָה שְׁבַע קָנִים יְשָׁרִים וְהָיָה הֵיחָה עֲשׂוּיָה מְזֻהָב טָהוֹר לַמְנוּרָה הָיָה שְׁלֹשָׁה סוּגִים שֶׁל קְשׁוּטִים. לְקְשׁוּטִים הָאֵלֶּה קָרָאוּ: כַּפְתוּרִים, פְּרָחִים וּגְבִיעִים. לַמְנוּרָה הָיָה גַם שְׁלֹשׁ רַגְלִים.

ב. הַנְּרוֹת, שֶׁהָיוּ עַל שֵׁשֶׁת הַקָּנִים הַצְּדָדִים שֶׁל הַמְנוּרָה, פָּנוּ לְכוּוֹן הַיָּם הָאֲמֻצְעִי שֶׁל הַמְנוּרָה. הַיָּם הָאֲמֻצְעִי נִקְרָא בַשֵּׁם "הַיָּם הַמְעֻרְבִי".

ג. לְפָנֵי הַמְנוּרָה הָיָה שְׁלֹשׁ מַדְרָגוֹת מְאֻבָּן, וְעַל מַדְרָגוֹת אֵלֶּה עָמַד הַכֹּהֵן כְּשֶׁהוּא סוֹדֵר אֶת הַנְּרוֹת, וְעַלֵּיהֶן הוּא שֹׂם אֶת כָּלֵי הַמְנוּרָה בְּזִמְנוֹ שֶׁהוּא סוֹדֵר אֶת הַנְּרוֹת.

ד. שְׁלַחַן לְחֵם הַפָּנִים הָיָה עֲשׂוּי מְזֻהָב טָהוֹר, וְעַל הַשְּׁלַחַן שָׂמוּ בְּכָל שַׁבַּת אֶת שְׁנַיִם עֶשֶׂר הַכֹּפֶרוֹת שֶׁל לְחֵם הַפָּנִים.

ה. לְכִיּוֹר הָיָה שְׁנַיִם עֶשֶׂר בְּרָזִים, כְּדֵי שְׁשֵׁנִים עֶשֶׂר כֹּהֲנִים יוּכְלוּ לְטַל אֶת יְדֵיהֶם וְאֶת רַגְלֵיהֶם בְּאוֹתוֹ הַזְּמַן, לְפָנֵי שֵׁהֶם הַקְּרִיבוּ אֶת הַקְּרִבָּנוֹת.

שְׁאֵלוֹת

1. אֵיךְ קָרָאוּ לְקְשׁוּטִים שֶׁל הַמְנוּרָה?

א. _____ ב. _____ ג. _____

2. לְאִיזָה כּוּוֹן פָּנוּ כָּל הַנְּרוֹת?

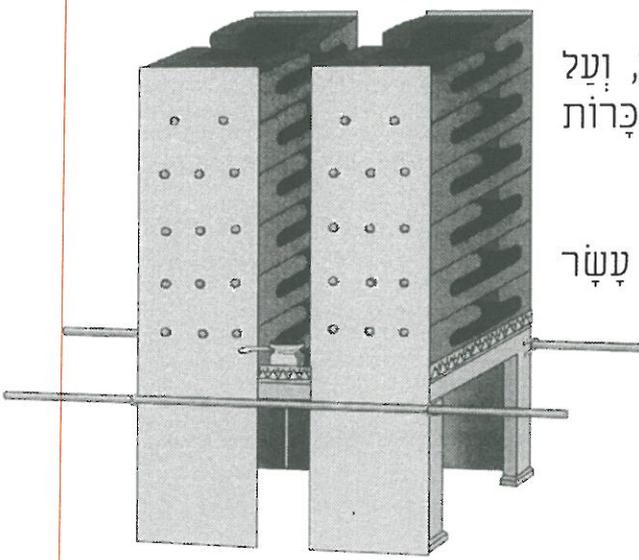
_____

3. עַל מָה עָמַד הַכֹּהֵן כְּשֶׁהוּא הַדְּלִיק אֶת הַמְנוּרָה?

_____

4. מַה הָיָה עַל הַשְּׁלַחַן?

_____

פָּרֶק ה'

א. אַרֹן הַבְּרִית הָיָה מְנַח עַל אָבִן בְּקֹדֶשׁ הַקְּדָשִׁים, וְלִיד הָאֲרוֹן הִנִּיחוּ צְנֻצֹת עִם מַעֲטֵי מִהֶמָּן שֶׁיִּרְדּוּ בַּמִּדְבָּר וְאֵת הַמָּטָה שֶׁל אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן וְאֵת שִׁמֹן הַמִּשְׁחָה. לְאָבִן שֶׁעָלֶיהָ הָיָה מוֹנַח הָאֲרוֹן קָרְאוּ "אָבִן הַשְּׂתִיָּה" וּמִמֶּנָּה נִבְרָא הָעוֹלָם.

ב. כְּשֶׁבָנָה שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, הוּא יָדַע שֶׁיִּגִיעַ יוֹם וְהַמִּקְדָּשׁ יִחָרֵב, וְלִכֵּן הוּא הֵכִין מִחֲבוּא עִמָּךְ בְּאֲדָמָה מִתַּחַת לְרֹצֶפֶת הָעֵזְרָה. עֲבְרוּ הַרְבֵּה שָׁנִים, וְהַמֶּלֶךְ יֵאָשְׁיֵהוּ, שֶׁיִּדַע שֶׁהַמִּקְדָּשׁ עוֹמֵד לְהַחֲרֵב, לָקַח אֶת אַרֹן הַבְּרִית וְעוֹד כְּמָה דְבָרִים, וְהִחְבִּיא אוֹתָם בְּאוֹתוֹ בְּמִחְבּוּא. שֵׁם הַסֵּם נִמְצָאִים עַד הַיּוֹם, וְהֵם בְּעֵזְרַת ה' יִחְזְרוּ בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ הַשְּׁלִישִׁי.

ג. מִצְוָה לִירְאָה מִהַמִּקְדָּשׁ. וּבְאַמַּת, לֹא מִהַמִּקְדָּשׁ אֲנִי יֵרָאִים, אֲלֵא מֶה, שֶׁשׁוֹכֵן בְּתוֹכוֹ.

ד. אֲסוּר לְהַכְנִיס לְהַר הַבַּיִת וְלִמְקָדָשׁ עִם מַקֵּל בַּיָּד, אוֹ כְּשֶׁנוֹעְלִים נְעִלִים עַל הַרְגְּלִים, אוֹ כְּשֶׁלְּבוּשִׁים בְּגָדִים לֹא מְכַבְּדִים (כְּגוֹן שֶׁלְּבוּשִׁים רַק בְּגוֹפִיָּה), אוֹ עִם רְגָלִים מְאֻבָּקוֹת, וּבּוֹדָאֵי שֶׁאֲסוּר לִירֹק עַל הַרְצֶפָה בְּהַר הַבַּיִת, וְגַם אֲסוּר לְעַבֵּר בְּהַר הַבַּיִת רַק כַּדִּי לְקַצֵּר אֶת הַדֶּקֶד, כִּי הַר הַבַּיִת קָדוֹשׁ וְהַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֵינָם מְכַבּוּדִים.

שְׁאֵלוֹת

1. אֵלֶּה שְׁלֹשֶׁה דְבָרִים הָיוּ לִיד אַרֹן הַבְּרִית בְּקֹדֶשׁ הַקְּדָשִׁים?

א. _____ ב. _____ ג. _____

2. אֵיךְ קָרְאוּ לְאָבִן שֶׁעָלֶיהָ עָמַד הָאֲרוֹן?

3. לָמָּה הֵכִין שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ מִחְבּוּא עִמָּךְ בְּאֲדָמָה?

_____

4. אֵיפֹה נִמְצָא הַיּוֹם אַרֹן הַבְּרִית?

_____

5. מַמָּה אָנוּ מְפַחְדִים מֵהַמְקַדָּשׁ?

6. אֵיךְ אָסוּר לְהַכְנִיס לְהַר הַבַּיִת?

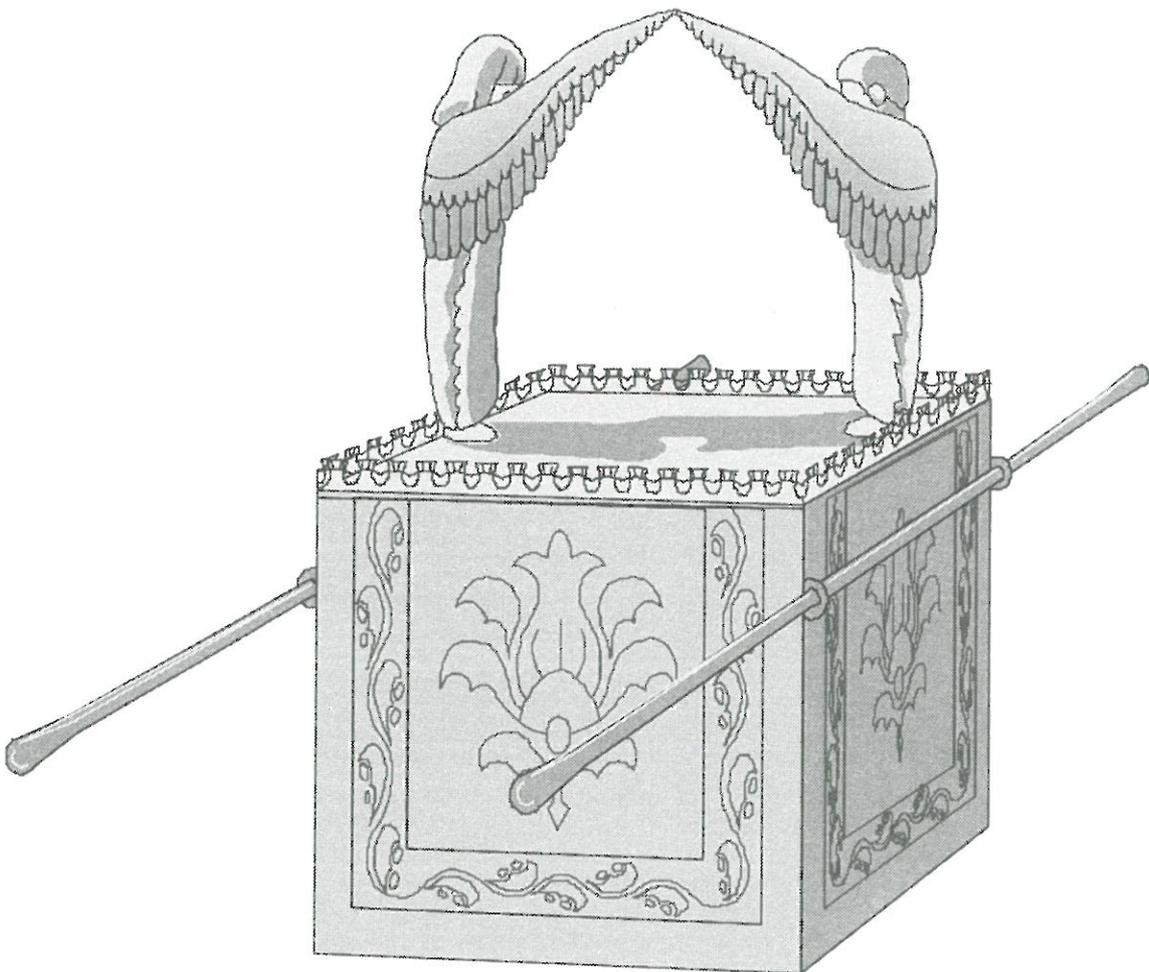
א. עִם _____

ב. כְּשֶׁנוֹעְלִים _____

ג. כְּשֶׁלְבוּשִׁים _____

ד. אָסוּר לִירֶק _____

ה. אָסוּר לְעֵבֵר בְּהַר הַבַּיִת _____

פָּרָק ו'

א. אָרֶץ יִשְׂרָאֵל קְדוֹשָׁה יוֹתֵר מִכָּל הָאָרְצוֹת שֶׁבְּעוֹלָם. הָעָרִים בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שֵׁישׁ לָהֶן חוֹמָה, קְדוּשׁוֹת יוֹתֵר מִשָּׂאֵר אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. יְרוּשָׁלַיִם קְדוֹשָׁה יוֹתֵר מִכָּל הָעָרִים שֵׁישׁ לָהֶן חוֹמָה. הַר הַבַּיִת קְדוֹשׁ יוֹתֵר מִכָּל יְרוּשָׁלַיִם. עֲזֵרַת הַנְּשִׁים שֶׁבְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ קְדוֹשָׁה יוֹתֵר מִהַר הַבַּיִת. עֲזֵרַת יִשְׂרָאֵל קְדוֹשָׁה יוֹתֵר מֵעֲזֵרַת הַנְּשִׁים. עֲזֵרַת הַכֹּהֲנִים קְדוֹשָׁה יוֹתֵר מֵעֲזֵרַת יִשְׂרָאֵל. הַהֵיכָל קְדוֹשׁ יוֹתֵר מֵעֲזֵרַת הַכֹּהֲנִים. בֵּית קֹדֶשׁ הַקְּדָשִׁים קְדוֹשׁ יוֹתֵר מִהֵיכָל, וְזֶהוּ הַמָּקוֹם הַקְּדוֹשׁ בְּיוֹתֵר בְּכָל הָעוֹלָם, שֶׁרַק לָכֶהֱן הַגְּדוֹל מִתֵּר לְהַכְנִס אֵלָיו בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים.

ב. מִצְוָה מִהַתּוֹרָה לְשָׁמֵר עַל הַמִּקְדָּשׁ, וְהַשְׁמִירָה אֵינָנָה בְּגִלְל שֶׁמִּפְּחָדִים מִגְּנָבִים וּמִשׂוֹדָדִים, אֲלֵא לְשֵׁם כְּבוֹד לְמִקְדָּשׁ, כְּמוֹ הַשּׁוֹמְרִים הָעוֹמְדִים לַיַּד אֲרָמוֹן הַמֶּלֶךְ.

ג. הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם שֶׁמְרוּ עַל הַמִּקְדָּשׁ כָּל הַלְוִיָּהּ. הַכֹּהֲנִים שֶׁמְרוּ בְּתוֹךְ הַחוֹמָה שֶׁל הַמִּקְדָּשׁ, וְהַלְוִיִּים שֶׁמְרוּ מִבְּחוּץ.

ד. לֹא כָּל הַכֹּהֲנִים הָיוּ צְרִיכִים לְהַשָּׂאֵר עָרִים כָּל הַלְוִיָּהּ, אֲלֵא חֵלֶק מִהַכֹּהֲנִים נִשְׁאָרוּ עָרִים וְשֶׁמְרוּ, וְנִשְׁאָר הַכֹּהֲנִים יָשְׁנוּ. הַכֹּהֲנִים שֵׁישְׁנוּ, הוֹרִידוּ אֶת בְּגָדֵי הַכֹּהֲנָה שֶׁלָּהֶם, קָפְלוּ אוֹתָם וְשָׂמוּ אוֹתָם מִתַּחַת לְרֹאשָׁם.

ה. אִם אֶחָד הַכֹּהֲנִים נִטְמָא בְּמִשְׁךְ הַלְוִיָּהּ, בְּזִמְן שֶׁהַשְּׁעָרִים שֶׁל בֵּית הַמִּקְדָּשׁ הָיוּ נְעוּלִים, הוּא יָרַד וְטָבַל בְּמִקְוֵה שֶׁהֵיְתָה מִתַּחַת לְרֹצְפַת הָעֵזְרָה. אַחֵר כֶּךָ הוּא חָכָה לְבָקֵר, עַד שֶׁפָּתְחוּ אֶת הַשְּׁעָרִים שֶׁל הָעֵזְרָה, וְאָז הוּא יֵצֵא הַבַּיְתָה.

ו. אֶחָד הַכֹּהֲנִים, שֶׁקָּרָאוּ לוֹ "אִישׁ הַר הַבַּיִת", הָיָה אַחֲרָאֵי עַל כָּל הַשּׁוֹמְרִים שֶׁשֶׁמְרוּ בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ. "אִישׁ הַר הַבַּיִת" הִסְתּוֹבֵב כָּל הַלְוִיָּהּ בֵּין הַשּׁוֹמְרִים, בְּיַחַד עִם עוֹד כֹּהֲנִים שֶׁהִחְזִיקוּ לְפִידִים דּוֹלְקִים בְּיָדֵיהֶם. כָּל כֹּהֵן שֶׁרָאָה אֶת אִישׁ הַר הַבַּיִת, הָיָה צָרִיךְ לָקוּם מִפְּנֵי וּלְהַגִּיד לוֹ: "שְׁלוֹם עָלֶיךָ, אִישׁ הַר הַבַּיִת!". אִם הַכֹּהֵן לֹא נִעְמַד כְּשֵׁאִישׁ הַר הַבַּיִת הִתְקַרֵּב, אִישׁ הַר הַבַּיִת יָדַע שֶׁהַכֹּהֵן נָרַד, וְאָז הָיָה מִתֵּר לְאִישׁ הַר הַבַּיִת לְהַכּוֹת אוֹתוֹ בְּמַקֵּל, וְאַפְלוּ לְשׂוֹרֵף אֶת הַבְּגָדִים שֶׁל הַכֹּהֵן שֶׁנָּרַד.

ז. מִקְדָּם בְּבָקֵר, הִגִּיעַ אֶחָד מִהַכֹּהֲנִים הָאַחֲרָאִים עַל הַמִּקְדָּשׁ, וְהוּא דָּפַק בַּדָּלֶת וְהַעִיר אֶת הַכֹּהֲנִים שֵׁישְׁנוּ. הַכֹּהֲנִים פָּתְחוּ לוֹ אֶת הַדָּלֶת, וְהוּא נִכְנַס לְמִקְדָּשׁ, וְהִלֵּךְ בְּכָל הַמִּקְדָּשׁ לְרֹאוֹת שֶׁכָּל הַכֵּלִים שֶׁל הַמִּקְדָּשׁ נִמְצְאִים בְּמָקוֹמָם.

שאלות

1. מה יותר קדוש?

א. ארץ ישראל או שאר הארצות? _____

ב. כל ארץ ישראל או ערים המקפות חומה? _____

ג. ירושלים או שאר הערים שבארץ ישראל? _____

ד. ירושלים או הר הבית? _____

ה. עזרת הנשים או כל הר הבית? _____

ו. עזרת ישראל או עזרת הנשים? _____

ז. עזרת הכהנים או עזרת ישראל? _____

ח. ההיכל או עזרת הכהנים? _____

ט. ההיכל או קדש הקדשים? _____

2. השלם: מצוה מהתורה _____ על המקדש, והשמירה איננה

בגלל ש _____ מגנבים ומשודדים, אלא לשם _____ למקדש,

כמו השומרים העומדים ליד ארמון _____.

(תרמילון: שמפחדים, כבוד, לשמר, המלך).

3. מי שמר על המקדש?

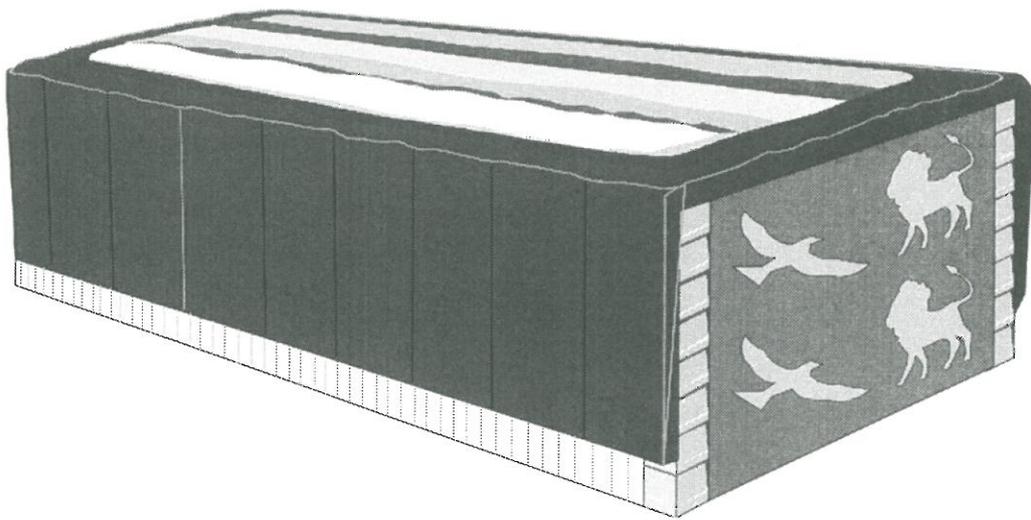
מבחוץ: _____ מבפנים: _____

4. מָה עָשׂוּ הַכֹּהֲנִים עִם הַבְּגָדִים שֶׁלָּהֶם בְּזֶמַן שֶׁהֵם יֵשְׁנוּ?

5. אֵיפֹה טָבֵל כֶּהֵן שְׁנֵטְמָא בְּלִילָה?

6. לָמָּה הִסְתַּוְּבַב אִישׁ הַר הַבַּיִת כָּל הַלַּיְלָה?

7. מָה עָשָׂה אִישׁ הַר הַבַּיִת לָכֵהן שְׁנֵרְדָם?

צִיּוֹר הַמִּשְׁכָּן שֶׁהָיָה לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר